

C/ Nou del teatre, 16
17004 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.girona.cat
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

LA ZONA DE INTERÉS

The Zone of Interest

Regne Unit, 2023

Direcció: Jonathan Glazer

Guió: Jonathan Glazer

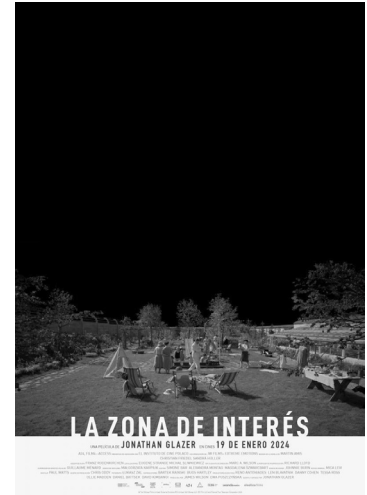
Intèrprets: Sandra Hüller,
Christian Friedel, Ralph
Herforth, Max Beck

Durada: 105 min

Gènere: drama

Idioma: alemany

Data d'estrena: 19/01/2024

A l'altra banda del paradís

Entre els textos escrits per Primo Levi, n'hi ha un de veritablement inquietant, el pròleg que va escriure per al llibre de Rudolf Höss, *Jo, comandant d'Auschwitz*. Höss va ser l'oficial de la SS a qui el 1940 se li va encarregar dirigir el camp de concentració d'Auschwitz i que el 1941 va ser cridat a Berlín per Henrich Himmler perquè posés en funcionament una nova unitat destinada a l'operació final, gasejar a milers de jueus. Primo Levi comença el pròleg dient que és "un llibre ple d'infàmes comptades amb una poca traça burocràtica que pertorba" però afirma que li interessa perquè descriu l'origen del mal i mostra com aquest home, que va ser un dels majors criminals que han existit "no era diferent de cap altre burgès d'un altre país". Rudolf Höss i la seva dona Hedwig Höss són els principals protagonistes de *La zona de interés* de Jonathan Glazer, pel·lícula que difereix obertament de la novel·la de Martin Amis amb què comparteix el títol. Martin Amis va publicar *La zona de interés* el 2014 i va generar una oberta polèmica, fins al punt que inicialment en alguns països com Alemanya i França en van rebutjar la publicació. L'oficial comandant del camp està inspirat en Rudolf Höss, però a la novel·la s'anomena Paul Doll i és pintat com un ésser borrarxo, grotesc i mesquí. Doll no és l'únic protagonista, ja que dins de l'estructura de la novel·la com a tríptic hi ha Golo, un jove oficial del camp que té com a missió fer que la maquinària sigui més ràpida, i Szmulz, un jueu que actua com a "sonderkommando" vigilant els altres deportats mentre col·labora amb els nazis. *La zona de interés* no va despertar polèmica pel retrat fred de la vida d'un grup de botxins al costat del camp de concentració, sinó pel to satíric i pel joc vodevilesco en la història d'amor entre el seductor Golo i la dona del comandant Doll. En el moment de la publicació va sorgir el debat sobre si era lícit posar-se a ballar i jugar davant el cràter d'un volcà en ebullició com ha sigut Auschwitz per a la Història. Una certa retòrica en parlar de la Shoah, va inundar el terreny de la crítica literària de la mateixa manera com ho havia fet uns anys abans davant la novel·la *Les benignes* (2006) de Jonathan Littell, centrada en el punt de vista d'un botxí, el nazi imaginat Maximilien Aue, que després d'haver estat eliminant jueus a Bielorússia acaba al consell de direcció del camp d'Auschwitz.

És curiós pensar de quina manera el treball d'adaptació dut a terme per Jonathan Glazer estaria més proper a l'esperit

del pròleg que Primo Levi va escriure del llibre de Rudolf Höss que no pas de la novel·la homònima de Martin Amis. És a partir del desig de desfer la suposada hipotètica vida en un paradís artificial que Jonathan Glazer ens mostra com al costat dels murs del camp de concentració, la família de Höss resideix en una luxosa mansió amb piscina. Els nens es banyen al riu i es comporten de manera disciplinada, com una acomodada família nazi. A casa seva s'olora el forn crematori i se senten els crits de desesperació de les persones atrapades al camp. A la família no els importa, només els preocupa que creixin les roses del jardí i aparentar-ne una unitat. El pare treballarà cada dia engalanat amb el vestit de servei al camp, la història encara no l'ha batejat com l'animal d'Auschwitz. La família protagonista gaudeix de tota mena de plaers dins d'una illa grotesca, des de la que es perpetua la sensació de tenir una vida familiar ordenada, de practicar l'amor a la natura i de forçar un moralisme d'arrel victoriana.

La proposta cinematogràfica de Jonathan Glazer ens mostra la mediocritat del mal en estat pur i ho fa a partir d'una estètica que, en certa manera, provoca una certa transgressió respecte als codis tradicionals sota els quals s'ha observat l'holocaust. Glazer construeix el seu relat a partir d'una clara voluntat minimalista, buscant a les fonts estètiques de la depuració formal la possibilitat de pensar de forma conceptual en què consisteix aquest també arreglat concepte de "la banalitat del mal", formulat per Hannah Arendt durant el judici a Adolf Eichmann. Primo Levi assumeix en la seva introspecció a la figura de Höss que per comprendre el seu cinisme cal recordar que va ser educat a partir d'un principi clar: "L'ordre és necessari, en tot; les directives han de venir de dalt; aquestes són bones per definició i s'han d'executar sense discussió, però de manera conscient; la iniciativa només s'admet quan contribueix a un compliment més eficaç de les ordres. L'amistat, l'amor i el sexe sempre són sospitosos".

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona